

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercuria si Sambat'a.

Pretulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu VI.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prima publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 54.

Sibiu, Sambata 9/21 Juliu.

SIBIU

1883.

Abonamentu nou

la

„Observatoriulu“

pe semestrulu alu 2-lea din anulu alu VI-lea, carele se incepe din 1/13 Juliu 1883 si ese regulatu de doue-ori pe septemana.

Pretulu este insemnatu de asupra si alaturea cu titulu, adeca inlaintrulu monarchiei pe 6 luni 4 fl. v. a., pe 12 luni 8 fl. v. a. In Romani'a totu numai cu 8 fl. pe anu, daca se prenumera directu la post'a Romaniei. In afara de monarchia 11 franci pe 6 luni, 22 franci pe 12 luni.

Espeditiunea prin posta e cu atatu mai regulata, cu catu liniile posteloru se inmultiescu pe fiacare anu in tote regiunile si directiunile, spre mare comoditate a publiculu.

Ori-ce reclamatiune se se faca celu multu in optu dile, spre a se implini in regula.

Celu mai usioru modu a prenumera este prin mandate (asemnatiuni, blanquette) postali. Dara adresele se fia scrise exactu pe cuponulu blanquettei, in dosu. A se adressa de a dreptulu catra redactiune: Sibiu, Piat'a mica 27.

Infamiile din „P. Lloyd“ vomite asupra romaniloru.

Se'si ia prea bine sam'a romanii, dara mai virtosu magarii, ca planulu ascunsu alu pressei ocupate si dominate de jidovi cu „Pester Lloyd“ in frunte, este infernal si ca Istoczy si aparatoriulu seu in processulu de pressa au avutu forte mare dreptate in totu ce au disu anume asupra pressei conduse de publicistii jidovi. Planulu loru este invederatu, la lumin'a dilei: a invrasmasi pe rass'a magiara pana la cutite, pentru todudeauna, cu tote poporele conlocuitorie si cu cele vecine, era anume cu toti germanii, cu toti slavii si cu toti romanii, dupa aceea a incurca pe rass'a magiara in resboie de esterminare.

Diariile din Bucuresci se camu mira candu li se traducu din diariile germane si magiare ne-

numeratele acelea insulte, injuraturi, mascari, balacarii, minciuni si infamii ne mai audite, aruncate in faci'a natiunei romanesci intregi, fara a face nici-o exceptiune cu nimeni, nici de classe, nici de gradulu culturai morale, nici de nimicu.

Dr. Max Falk primu-redactoru alu „Pester Lloyd“, jidovu de origine, deputatu in camera, pote se fia omu cu sciintia multa si cu vedea destulu de mare in societatea capitalei; daca inse elu suferu ca diariulu redactatu de elu se fia asia intinatu si spurcatu cu corespondentie si articlii, de cari i mergu din Bucuresci si de airea in contra totu ce existe romanescu pe faci'a pamentului; daca elu pretinde precum a pretinsu si mai deunadi, ca regatulu Romaniei se se supuna regatulu Ungariei; daca elu prin articlii sei da exemplu si curagiu la toti publicistii magiari mai tineri si spulberati, ca se sufle neincetatu in trimbite'a husaresca, atunci se nu se mai mire nimeni nici de toaste ca alu lui Gradisteanu, ori a fostu acela spontaneu, ori dictatu din vreunu cabinetu alu vreunui diplomatu, nici de resbunarea colcaitoria in cele mai multe pepturi romanesci, resbunare ce face ca cineva se puna totulu pe o carte de jocu, pace, vietia si totu viitoriulu. Jidovii dela „P. Lloyd“ si dela tote celelalte diarie de colorea lui aru trebui se judece macaru atata, ca anume insultele facute unei armate intregi, mai curendu sau mai tardiu sunt resbunate cu sange omenescu. Press'a din Ungaria si cea dela Clusiu acceleredia catastrofe, pe care nu le dorescu nici magarii nici romanii, care inse provocate cu anii intregi, inspirate si atitiate neincetatu, numai ce intr'unu momentu cu totulu nepreveditu spargu cu fortia elementara.

Se pare inse ca jidoviloru le placu forte multu resboiele, nu dora pentru-ca se li se dea ocaziune de a se produce si distinge in curagiu si in bravuri, ci numai ca se li se dea ocaziuni catu se pote mai bune de a face specule de multe milioane, precum in tote resboiele, asia si pe viitoriu era altii devinu spioni si denuntianti. Numai asia s'ar potea explica necurmata suflare in spudia a pressei jidovesci din Ungaria si alaturea cu aceea a pressei conduse de literati magiari, inse saraci de avere, cari calculedia la inaintari in casu de resboiu.

Se dice ca guvernulu Ungariei nu ar fi de acordu cu acea tendentia forte fatala a pressei care provoca pe tota lumea de prin pregiuru la satisfactiune si resbunare; in acestu casu multu mai pučinu se pote pricepe tinut'a si manoper'a diarielor partidei guvernamentale, dintre care cele mai multe tocma asia sufla in focu, ca si cele mai destrabalate din opozitiune. Nu s'ar potea explica nici chiaru cestiunea danubiana asia precum este ea pusa si formulata in Ungaria, daca cineva nu voiesce resboiu.

Se dice in press'a ungerena, ca si diariile din Bucuresci scriu de multe-ori forte mojicesce contra magiariloru. Acesta inse e cestiune de crescere, de educatiune, dincolo ca si dincoce. Ore inse daca cineva este badaranu, urmédia se fimu cu totii? Si apoi tocma „P. Lloyd“? Injuraturile si mascarile aruncate in faci'a altora sunt totuodata simptome sigure de o mare slabiciune. Noi citimu vreo noue diarie din Romani'a; de multe-ori ne luaramu ostenela de a compara in spiritu catu se pote de obiectivu manier'a loru de a scrie, cu manier'a ungerena.

Faca ori-ce omu acesta proba si curendu va afla, ca diariile ungeresci scrise in ambele limbi magiara si germana, de regula vorbescu din siea, de pe calare, ca de comanda, cu sabii'a scosa, era cele romanesci ca pedestrii, cu pusc'a la pitioru. Romanii sunt forte saraci cu mascari si injuraturi. Si ca se damu o proba lectoriloru cari cunoscu mai bine manier'a ungeresca decatu pe cea romanésca, vomu reproduce dintr'unu diariu care trece de reu la mania, dara este proprietatea a doi germani Thiel & Weiss, doi articlii ca respunsuri date la brutalitatiile si mojiciile publicate de Max Falk contra natiunei romanesci si a guvernului Romaniei. Va vedea ori-cine, ca pe langa spalaturile spurcate din „P. Lloyd“ repliceloru din Bucuresci sunt numai apa cu ceva otietu. Unulu din acei articlii suna:

Press'a ungeresca si Romania.

Celu mai mare numeru de straini cari se hrinescu in acesta tiara si dintre cari multi a facutu aci averi considerabili, consista din supusi

Foisiór'a „Observatoriulu“.

Evulu modernu.

(Urmare).

Estumodu filosofii'a lui se reduce la patru: a) la Ddieu; b) la materia; c) la spatiu; d) la miscare. Ddieu e dupa elu Entele celu mai intieptu, eternu, immensu, lipsitu de organe, de membre si de alte parti. Esistentia lui se vede din partile universului, din miscari, ordini si legi. Si intru adeveru, inca nici-unu fisicu si filosofu nu a vorbitu asia logice si frumosu despre Ddieu, ca Newton. Voltaire insusi marturisesce in opulu seu: „Metaphisica newtoniana“, ca de cate-ori Newton pronuntia numele lui Ddieu, todudeauna se portu cu pietatea cea mai mare si si luá pelari'a de pe capu. Cu privire la spatiu elu a disu, ca acela e immensu, si eternu, pentru-ca acela nu e alta, de catu immensitate lui Ddieu; ca-ci precum Ddieu esistandu pentru todudeauna face eternitatea, asia esistandu in totu loculu face immensitatea. — Pentru ce se mai vorbimu acum despre cosmogoni'a newtoniana? Ajunge se mai dicemu si acum, ca pe candu Des-Chartes si-a formatu teoriile din hipotese vage si nesigure, pe atunci Newton si-a formatu doctrina din experientia si positivitate!

Si acesta a vediatu si a observatu in fine Europ'a intréga. Si precum Europ'a a fostu abatuta asia de repede dela sciintiele ascunse, la hipotese, asia a fostu abatuta dela hipotese, la experientie si certitudine prin omeni ca Bacon, Galileu si Newton.

Si aci, dara are valóre, cantecculu betranului ingeniosu poetu romanu:

„Multa renascentur, quae jam cecidere . . .

„Sed ad hoc etiam! . . . cadentque!“

Newton mori in a. 1727 in etate de 85 ani.

Gulielmu Vhiston afirma, ca originea lumii, despre care narédia Moisi, nu e de a se intielege asia, ca si cum aceea ar privi intregu universulu, ci

aceea privesce numai pamentulu nostru. Elu dice ca pamentulu nostru, inainte de ce a fostu cum este astadi, a fostu unu chaosu. Apoi dice ca inainte de a fi pamentulu, a fostu sóre, planete, stele fixe si acestea au fostu de multu create de Ddieu, cu tote ca Moisi face amintire despre acesta, numai intr'unu modu pučinu claru. Spiritulu lui Ddieu, — Rouah Jehovah — se portu pe de asupra apei, lucrandu si ordinandu, dice Vhiston. Apoi dice ca nu sunt a se luá de dile, dilele creatiunii, de ore-ce ovreesculu „Jom“ nu semnifica numai di. Atata despre acesta.

Se trecemu in Francia. Aci se ivi cam pe la a. 1576 Des-Chartes s'au Chartesius, care din tineretie s'a dedicatu studiiloru filosofice si matematice. Doctrina lui era: a) Totu ce se misca, tinde in continu a se misca, daca nu se va opri de o alta cauza. b) Totu ce se misca, se misca in linia drepta. Mai insemnatu dintre tote ale lui este opulu seu numitu: „Cosmogoni'a lui Des-Chartes“. Aci espune elu mai multe principia despre formatiunea geognostica a pamentului. Unele convinu in parte cu cosmogonia mosaica, alte nu. Elu admite trei cause genetrice ale materiei: un'a focosa (plutonismulu) alta terestra, si alta aerosa. Sectatorulu seu celu mai fidelu a fostu Malebranchius. Des-Chartes mori in a. 1650. Invetiaturile lui, cari dintr'untaiu au fostu privite ca fabule, au fostu luate in seriosu si asia din fabula trecura in istoria. S'au facutu o multime de experiente si incercari de cativa eruditi francesi pe basea principieloru lui Des-Chartes. Si intru adeveru, de si s'ar para ca Francesii sunt departe de Des-Chartes, cine insa va nega ca Des-Chartes e si astadi intre ei? . . .

Din inceputulu seculu alu XVIII s'a ivitu pe pamentulu Francei o filosofa cu totulu originala in felulu seu, ale carei radecini au fostu in Angli'a. Precum adeca a trecut din Angli'a in Francia „deismulu“, estumodu a trecut si „empirismulu“. Pe candu filosofii'a deismului si epicureismului in Angli'a degenerase in scepticismu, pe atunci acesta in Francia degenera in unu: sensualismu si materialismu grosolanu.

Coruperea spiritului morali, care urma la poporul francesu inca sub Bourboni, atatu intensive catu si estensive a totu crescutu si estumodu a datu unu aventu puternicu filosofiei aduse din Angli'a, ca ea se creasca si se se desvolte, in tocmai ca unu monstru cu mai multe capete. Asia deismulu in Francia a fostu reprezentatu mai antaiu prin Voltaire, Montesquieu, si J. Jaques Rousseau. Ce se tine de corpulu filosofiei lui Voltaire, atata dicemu ca elu e unu nouu corpulu nascutu din corpulu empirismului lui Locke; ce se vede mai evidente din opulu seu: „Candide, ou sur l'optimisme“. In opulu seu: „Evangéle du jour“ se lupta pentru inlocuirea religiunei divine priu un'a religiune rationale. Voltaire a fostu mare imitatoriu alu teoriiloru lui Newton, era pe Des-Chartes nici ca lu luá in séma. Precum Fontanelle s'a animatu pentru propagarea ideiloru lui Des-Chartes si Copernico, estumodu s'a incordatu Voltaire si Maupertius pentru ale lui Newton englesulu! . . .

Montesquieu s'a facutu renumitu prin opulu seu: „Esprit des lois“, care, dupa cum marturisesce Barnuti (dreptulu naturalu publicu Jasi 1870) e o imitatiune din „Scienza nuova“ alu Vico, publicata cu 13 ani inainte de Esprit des lois. In acesta opera a lui Montesquieu se cuprindu mai multe principia relative la dreptulu gintiloru; dupa cum ne spune totu Barnuti.

Celu mai de frunte luptatoriu alu Deismului a fostu in Francia Rousseau. E vestitu prin opulu seu: „Contractu socialu“, ce a fostu espusu si in romanescu in „Observatoriulu“ din 1880.

Sensualismulu in Francia a fostu reprezentatu prin E. Bonnot de Condillac, care era in societatea lui Rousseau, Diderot si Voltaire. Elu are mai multe opuri de caracteru materialisticu si sensualisticu; asia, p. e. „Essai sur l'origine de connaissances humaines“, Amst. 1746; „Traité des sensations, Traité des animaux, etc. Materialismulu avu de propagatori pe Diderot, Helvetius si altii. Se trecemu acum in Germani'a! . . .

Mai amicabile tipu a reprezentatu filosofii'a in Germani'a. Aci departe de a se incuba materialismulu,

austro-ungari, si majoritatea acestora sunt supusi ai regatului ungaru. Dela rindasiu*) de grajdu si pana la magnati amu vedutu si vedemu procopsindu-se o multime de supusi unguri in Romani'a, in casele si pe mosiile romanilor. Nesuperati de nimeni, ei au exercitatu si exercitau ori-ce meserie, facu ori-ce comertiu, dobandescu proprietati sau alte averi insemnate, fara se fi adusu in tiera celu mai micu capitalu. Fôrte multi au trecut hotarele nôstre fara se aiba unu banu in punga. Aci au gasitu ospitalitate pretutindeni, incependu dela cea mai neinsemnata localitate si pana la capitala Bucuresciloru, s'au asediatu in orasiele si satele Romaniei, unde au remasu creandu-si o pozitune, prin care si-au asigurat existenti'a si facendu chiaru o concurentia strasnica industriasiului si comerciantului romanu.

Disponemu de o statistica nominala, prin care amu putea da sute si mii de probe necontestabile**) despre cele sustinute mai susu, probe care in sa nu sunt nici-de cumu necesarie pentru cei cari traiescu in tiera, ca-ci acestia cunosc totu asia de bine lucrurile ca si noi. Dorimu ca cei dela „Pester Lloyd“ sau dela vreunu altu diariu ungrescu se ne provôce, contestandu exactitatea aratariloru nôstre, si le vomu pune dinainte unu pomelnicu de nume proprii, care va fi asia de mare, in catu le va trebui dile intregi ca se'lu citésca.

Dupa datele statistice positive, pe care ni le-amu procuratu, astadi se afla in Romania peste 40,000 supusi unguri de tôte categoriile, si numerulu loru cresce din di in di, prin noue imigratiuni; dintr'o suta care vinu a isi cautá hrana aci, d'abia unulu sau doi se intorcu in patri'a loru.

Si dreptu resplata pentru ospitalitatea ce se ofere compatriotiloru loru fara osebire, dreptu recunoscintia pentru imbratisarea de care s'au bucuratu si se bucura ei din partea Romaniloru, dnii unguri nu incetédia a ne injura si a ne critica in tôte privintiele, recurgendu la neadeveruri din cele mai scandalóse si ridicule, pentru a ne innegri in faci'a Europei!

*

Se trecemu dar la cestiune, urmandu a ne ocupá cu scrierile din „Pester Lloyd“:

Acésta mare si importanta fôia oficiósa, alu carei siefu-redactoru este doctoru in dreptu Max Falk, deputatu in camer'a din Budapesta, publica in numerulu seu de duminic'a trecuta descrierea ce face unu corespondentu despre starea nôstra sociala, si in parte a Bucuresciloru, in scopu de a ne face ridiculi, de a ne batjocori in tôte chipurile. Autorulu nu se sfiesce a ne contesta originea latina, sustiindu ca romanulu si in parte bucesteanulu nu este de catu unu tiganu frisatu***).

*) Argati din curte, nemt. Hausknecht.

Red. Obs.

**) Galicismu, nedispuátabile, care nu se potu neg.

Red. Obs.

***) Peru peptenatu cu maiestria.

Red. Obs.

empirismulu si sensualismulu, mai multu s'au incuibatu principale lui Des-Chartes adoptate si alimentate prin Leibnitz si Wolf; si numai in seclulu XVIII avu locu deismulu.

Leibnitz, acestu mare enciclopedistu, primulu presiedinte la academi'a sciintifica din Berlin fundata sub Fridericu celu mare, nu a lasatu mai nici-o sciintia pe carea se nu fi atinsu. Totu pe acestu timpu apare si rationalistulu Wolf, care in opulu seu „Psychologia rationale“ afirma, ca mintea omenésca estumodu este creata de Ddieu, in catu prin puterea ei e capace de a'si formá perceptiunile fara de nici-o alta cauza esterna.

Afara de aceea elu a invetiatu, ca corpulu umanu asia e construitu, in catu donatu fiindu cu puterea motrice isi póte procurá si acuirá tôte cele necesarie prin sine insusi. Elu — corpulu — nu are nici-o conexiune cu mintea, nu se determina prin ea, de ore-ce nu are nici-o atingere cu ea. Si altele de asemenea. Deismulu anglesu si francesu in seclulu XVIII s'borá si in Germani'a. Filosofii germani se ocupau multu pentru a se ridicá cu ratiunea preste ceru si preste pamentu. A escelatu mai cu séma Reimar, Lessing, Herder si jidovulu Mendelssohn.

Pentru ce se mai amentimu pe Emanuel Kant, care potemu afirmá ca e celu mai profundu si mai ageru cugetatoriu alu Germaniloru. Nici-o parte a filosofiei nu a remasu de elu necensurata si apretiuata. Asemenea a escelatu si in privinti'a filosofiei dreptului naturalu, si alu gintiloru. Insa a espune aci fisionomi'a filosofiei lui Kant ar fi unu lucru, ce ni-ar abate dela scopulu propusu. Vomu espune, la timpulu seu, filosofi'a lui Kant in particulariu, ca cu atátu mai bine se fia cunoscutu publicului romanu acestu filosofu mare nemtiescu! . . .

(Va urmá.)

Nefindu scopulu nostru d'a intrá cu acesti ómeni in discusiuni istorice sau etnografice, ne marginimu numai a le observa, ca amu vedutu si cunóscemu multi magnati si nobili unguri, cari au venit in tiara nu numai nefrisati, dar si nepieptenati, cu hainele si cismele rupte; éra adi fia prin insuratóre, fie prin diferite daraveri ce au facutu in Romani'a, s'au peptenatu, s'au frisatu si cioplitu chiaru, in catu, pe candu mai inainte semenau cu niste locuitori ai pustiiloru din Ungari'a superióra*), adi sémana a ómeni ca lumea, contractandu si adoptandu obiceiurile, viati'a si portulu burgediei bucestene. Daca dlor pretindu, n'avemu de catu se deschidemu pomelniculu**), si potu fi siguri ca, facendu apelu nominalu, nu va lipsi unulu care se nu strige cuventulu frisatu.

Vorbindu despre literatur'a nôstra, spre a ne critica isi alege câteva cuvinte straine, curatu tehnice, care se usédia in limb'a nôstra, si uita ca si in limb'a nemtiesca, in care scriu cei dela „Pester Lloyd“, s'au adoptatu multime de cuvinte straine, mai cu séma tehnice, si din care, daca nu ne ar fi mila de spatiu, amu putea da o serie destulu de mare.

Vorbindu despre biserici, descrie catedral'a monumentală dela Curtea de Argesiu,***) pe care a gasitu-o in Bucuresci, fara se arate in sa in ce anume strada, si critica executarea lucrariloru de catra manile grosolane ale mesteriloru romanu.

Descriindu bulevardulu nostru, povesteste ca pe densulu unu boieru anume Cratiulescu, s'a claditu unu palatu regalu in scopu d'a se face domnu alu Romaniloru, — dar pe candu totu éra gata, partid'a opusa lui l'au datu dracului (propria espresie din P. L.) si a pusu pe tronul unu printiu Germanu.

Biserica dela Curtea de Argesiu mutata in Bucuresci si unu palatu regalu claditu de unu dn. Cratiulescu pe bulevardu suntu niste productiuni fantastice care nu potu esi de catu din pen'a unui scriitoru care habaru n'are unde se tredieste****).

Mentionandu statu'a lui Mihaiu Bravulu, dupa ce batjocoreste pe marele erou, care constituie una din mandriile nôstre nationale, dice ca monumentulu se afia inconjuratu de unu depositu de escremente. Trecendu la Cotroceni, zugravesce cu murdar'a sa pana monastirea care servece câte odata de resiedintia Capului Statului, si o numesce: Resiedinti'a regelui tiganiloru.

Atata pentru adi, spre a nu obosi prea multu pe cititoru, remaindu ca se urmamu in numerulu viitoru.

(Va urmá.)

Din Romani'a.

Relativu la cele observate in Nr. 53 despre materi'a si preste totu la joculu elementelor cu vieti'a si averea omenésca, reproducemu dupa trei Nri din „Monitorulu oficialu“ numai urmatoriele casuri:

— In dio'a de 18 Juniu, órele 4 p. m., pe teritoriulu comunei Dagata, judetiulu Romanu, pe candu vacarii proprietatii scoteau vitele din ocolu spre a le da la pasiune, cadiendu o plóe torentiala, a trasnit o vaca a locuitorului Vasile Luciu, care pe locu a remasu mórta.

In dio'a de 18 Juniu, pe la órele 5 p. m., a cadiutu pe teritoriulu comunei Tacuta, judetiulu Vasluiu, o plóe torentiala cu grindina, care a distrusu 13 falci grau si mai multe semenaturi de papusioi.

— Locuitorulu Ghiti Petcu Tudoru din comun'a Tiganesci, judetiulu Teleormanu, in dio'a de 19 Juniu, pe la órele 4 p. m., pe candu se inapoia dela Zimnicea, pe drumu a fostu trasnit, unde s'au gasitu mortu.

In dio'a de 20 Juniu, pe la óra 1 p. m., a cadiutu plóe cu pétra de marimea unei alune, in comun'a Casciórele, judetiulu Ilfov, causandu stricaciuni semenaturiloru.

— In dio'a de 20 Juniu curentu, pe mosi'a Esna din comuna Silitraru, judetiulu Braila, a fostu plóe torentiala cu grindina si, cadiendu si trasnetu, a omoritu la momentu pe baiatul Oprea, in etate de 17 ani, fiulu lui Jonu Ciutacu, impreuna cu

*) Ungari'a superióra e muntósa, aceea e locuita de slavaci si in parte germani; puste, stepele barbare si unisuróse sunt mai in centru, dupa cumu curge Tisa si spre Dunare.

Red. „Obs.“

**) Catalogu, lista.

Red. „Obs.“

***) In limb'a magiara se afla chiaru si dupa Miklosich numai cuvenite slavóne preste 900 radecini (radices) si cu atátu mai multe compuse si derivate, apoi nemtiesci, latinesci etc.

Red. „Obs.“

****) Care nu scie, carui nu'i pasa. Habar e unu turcismu prostu.

Red. „Obs.“

calulu pe care éra calare; a omoritu si unu bou si a arsu cu desaversire unu caru incarcatu cu fenu.

— In dio'a de 20 Juniu, pe la órele 10 diminetia, cadiendu o plóe pe teritoriulu comunei Carlighi-Ruptura, judetiulu Romanu a trasnit pe individulu Jonu Grigore Cojocar si 2 boi ai sei ce fi pastea in suhatu remaindu pe locu morti; asemenea a mai trasnit si lasatu mortu pe individulu Drag. Gasimanu, éra soçi'a acestuia numita Ilinca, cu care se aflá la prasitu, fiindu numai ranita, s'au tramisu de catre primaru in cur'a spitalului.

— In dilele de 17, 18 si 19 Juniu, in comunele Vlasinesti, Manolésa, Serbi, Darabani, Bivolu, Horodistea, judetiulu Dorohoiu, cadiendu ploie torentiale cu pétra au facutu stricaciuni insemnate in semenaturile proprietariloru si locuitoriloru, cu care ocaziune in catunu Hanesti, comun'a Serbi, locuitorulu Costachi Gh. Bránza, in dio'a de 18, pe la órele 2 p. m. a fostu lovit de trasnetu in cas'a sa, din care cauza a si muritu.

— In dio'a de 18 Juniu, pe la órele 3 p. m. locuitorulu Constanu Loghinu cu o copila a sa, aflandu-se la lucrulu campulu din comun'a Sinesci, judetiulu Jasi, au fostu contusionati de unu trasnetu ce a cadiutu aprópe de ei, remanendu in nemiscare mai multe ore; copil'a s'au indreptatu, éra betranului i s'au causatu o slabiciune generala, din care cauza nu póte ámblá.

— In dio'a de 18 Juniu, a cadiutu plóe cu trasnete pe comun'a Isaia din judetiulu Falciu, trasnindu unu hambaru cu porumbu, care s'au si aprinsu si cu ajutoriulu datu de locuitori, s'au scapatu parte din porumbu, ardiendu ca 40 chile si nisce obiecte ce se aflau in acelu hambaru.

— In dio'a de 19 Juniu 1883, copilulu anume George, in versta de 14 ani, fiulu locuitorului Nae Nica din comun'a Bucsiani, judetiulu Dambovit'a, pe candu se inapoia dela padure, apucandu'lu o plóe torentiala, a fostu atinsu de trasnetulu cadiutu in apropiere de densulu si a incetatu indata din viatia.

— In dio'a de 20 Juniu, pe la órele 2 p. m. incependu a plóa, a cadiutu unu trasnetu in ostrovulu de peste riulu Jiu, ce este alaturi cu comun'a Valea-Stanciului, judetiulu Dolju, unde se aflá cu oile spre pasiunare locuitorulu Nitia Tufanu, care, spre a se aperá, s'au trasu sub unu copaciu (stejaru); trasnetulu a luatú cój'a copaciului dintr'o parte in latime ca o palma, spargendu trunchiulu in doue si lovindu unu miel ce éra sub densulu, éra locuitorulu nu a suferitu nici o vetamare.

— La 26 Juniu, órele 2 p. m., venindu unu noru cu tunete si fulgere, a trasnit cas'a locuitorului Simionu Vasile Stroea din catunulu Eapa, comun'a Calulu judetiulu Némtiu, sfaramandu capriorii casei din susu fara a lua focu si sbucnindu afara pe prispa, unde se aflau copii locuitorului si anume: Arghiru, in etate de 7 ani, Joana de 13 ani, Paraschiva de 5 ani, dinpreuna cu Catinca Jonu Smerna de 12 ani si Mariór'a lui George Stroea de 4 ani; a ucisu trasnetulu pe copilulu Arghiru si cele doue copile ale lui Jonu Smerna si George Stroea, éra cele-alte doue au remasu in viatia; insa Jóna cu piciórele dela genuchi in josu imflata si Paraschiva in mutire cu ochii inchisi.

La cei morti s'au constatat urmatórele lesiuni: Arghiru, jumetatu corpulu dela capu pana la talp'a piciorului dreptu vinatu, Marióra lui George Stroea de asemenea, pe acelu de alu treilea la capu; cei remasi in viatia se spera ca se voru vindecá.

(Va urmá.)

Contra colerei.

Consiliu medicalu superioru publica urmatórele instructiuni:

Ómenii cari traiescu regulatu, cari se culca de vreme, cari nu mananca alimente crude, ci bucate fierte calde, in catatime moderata, cari locuescu in case luminóse si bine aerate, suntu mai puçinu expusi la cholera, de catu acei cari traiescu neregulatu, mancandu multe póme, castraveti, pepeni si alte alimente crude si locuindu in case strimte; intuneçose.

1. Ómenii deprinsi cu viati'a regulata, cata se nu se departeze multu de obiceiurile lor.

2. Nimeni se nu ésa de diminetia din casa pe nemancate, ci se manance ori se bea ceva caldu. Inghetiata si apa cu ghiatia, luate cu stomacu golu, sunt vatamatóre.

3. Se recomanda totoloru curatieni'a cea mai mare a corpului si a locuintieloru, mancare buna, calda si moderata.

4. Ómenii se nu se expuna la recéla, se nu dórma pe prispa in noptile reci si plóiose, si cei

supuși la colici, se pórte pe pantece unu petecu de flanela, ori alta materie de lana.

5. Ap'a statuta, apa din garle necurate, din putiuri in apropierea grajdurilor, si altoru locuri din care se potu strecurá necuratienii in putiu, si ori ce apa care este turbure si cu mirosu, póte deveni vatamátore.

6. Ap'a necurata devine buna de beutu prin fierbere, sau prin strecurarea ei prin pietre de filtratu, ori prin nisipu, ori batandu-se cu piatra acra. Cine nu dispune de apa de beutu cu desaversire curata fi póte adaoge puçinu vinu sau otietu, sau se bea ceai slabu rece.

7. Pe càtu se póte se nu siédia multi ómeni intr'o singura camera, si familiile care posedu mai multe incaperi se le ocupe tóte, spre a nu se stricá aeru prea multu din necontentita siedere si dormire intr'o singura camera, se se deschidia de mai multe ori pe di ferestrele si usile pentru aerarea casei.

8. Camerile, coridórele, scarile, plimbatorile si curtile caselor se se tina cu deseversire curate, gunóele si alte necuratienii se nu zabovésca multu timpu inaintu caselor si curtiloru, laturile se nu stagneze in curti formandu-se baltacele.

9. Coler'a in multe casuri este precedata de dureri mai usióre de fóle si de esire afara. In timpu candu bantue choler'a, locuitori care sufera chiaru numai de patimi usióre ale stomacului si ale pantecelui se céra imediatu ajutoru medicalu.

10. Colera se comunica altoru ómeni prin excrementele bolnaviloru si prin substantiele versate de densi; excrementele si substantiele versate se potu face nevatomátore prin desinfectare, adica prin amestecarea lor cu o solutiune de calaicanu, 10 parti calaicanu (sulfatu de feru) la 100 parti apa, sau cu o solutiune de acidu carbonicu 5 la 100.

Panzeturile (rufele) manjite cu excrementele sau cu materiile versate se potu desinfectá printr'o solutiune de sapunu verde (sapunu móle, sapunu de potassa) de 10 la 100.

Este necesaru cá latrinele si haznalele se fie càtu se póte de curate, si trebue se se desinfecteze adeseori si latrinele si haznalele cu sulfatu de feru.

11. Indata dupa ivirea dureriloru de fóle aretate la art. 9 si pàna la venirea medicului, se se culce in patu, se'si puna pe pantece mustaru, sau caramidi calde, ori alte oblojituri calde, si se i se dea pe dinu intru ceaiu de isma, ori cafea cu rachi, ori cu romu, ori ceaiu rusescu cu romu. Bolnavulu se va acoperi bine cá se asude (nadusiésca).

12. In casurile candu incepe bóla fàra versaturi, si fara esire afara, si numai cu sfarsiéla la fóle si cu racéla mainiloru, picidóreloru si a trunchiului, se va dá bolnaviloru beuturile calde aretate la art. 11, li se va aplicá mustaru pe pulpe, frecandu-se totu corpulu cu carpe uscate, ori cu carpe muiate in apa cu mustaru, pàna se va rosi si incaldi corpulu.

Bolnavi de colera se voru isolá dupa putintia de cei-alti locuitori ai casei.

Semnati, Dr. Capsia, Dr. Kalenderu, Dr. Teodori, Dr. Felix.

Secretaru, Dr. Polysu.

Apelulu Albanesiloru càtre puteri.

Conducetorii triburiloru muntene din Albani'a de nordu s'au adressatu pe la finele lunei trecute càtre reprezentantii puteriloru aflatori in Scutari. Acestu apelu, care e alu doilea, suna:

Noi, conducetorii muntiloru din susu de laculu Scutari, cutezamu se presentamu dvóstre cu supunere urmatórele: La 9 Juniu amu indraznitu se adressamu unu apelu càtre inaltele guberne ale celoru mai luminate si civilizate natiuni din Europ'a, cunoscendu puterniculu loru sprijinu, pentru a ne scapá de suferintiele in care ne aflamu. De atunci, amu aflatu cu nespusa bucurie, cà umila nóstra rugaminte a fostu primita cu multa buna-vointia din partea inaltelor guberne. Ingrijati de totu, dar si cu sperantie intemeiate, amu asteptatu cá marile puteri europene se mijlocésca a inceta persecutiunea la care suntemu espusi, se o mai potoleasca, éra caus'a nóstra se se ia in desbatere. Din nenorocire inasa sprijinulu cerutu a intardiatu. Persecutiunile gubernulu imperialu turcescu s'au inaspritu si mai multu. Trupele otomane au navalitu cu furie prin satele nóstre, ne a datu focu locuintiloru, ne-a pradatu vitele si ne-a devastatu semenaturile. Dupa ce amu adressatu acea rugaminte, amu crediutu cà e mai bine se ne tinemu in defensiva; inaltulu nostru gubernu inasa a aflatu cu cale, se paralisedie rugamintea nóstra càtre puteri, si ne-a oferitu lupte, scotiendu-ne pe campulu de batae. La primele loviri batutu fiindu, a fostu silitu

se se róge de armistitiu, ceea ce-noi imediatu i amu si oferitu. Dupa ce folosì totu timpulu armistitiului pentru cá se se fortifice, trupele turcesci corupu càti-va de ai nostrii si ne ataca intr'unu modu ne-mai auditu de barbaru. Acésta procedare barbara e destula dovada, cà inaltulu gubernu sub care stàmu s'a conjuratu se ne stirpiésca. Scopulu lui este se ne imbucatiasca, se ne striviasca si se ne nimicésca. In contra unei astu-felu de barbarii protestamu. Noi declaramu cá nu vomu cedá niciodata. In numele toturoru triburiloru albanese, chiaru si in acela alu triburiloru cari au desertatu dela caus'a nationala de frica sau tradare, facemu unu apelu se luamu arme si cu totii se murimu pentru caus'a Albaniei. Invocamu inasa totuodata si compatimirea Europei civilizate, rugandu-o se ne libereze din starea desperata in care ne aflamu.

Starea recoltelor in Romani'a.

Cu sfarsitul lui Maiu a incetatu si ploile in cele mai multe localitati. Pe alocurea ploase puçinu chiaru dupa Santulu Constantinu. Resultatulu atòtoru ploi este intardiarea semenatului, inecaciuni mari care au vetamatu in unele localitati granele si fenatiile; surpaturi de dealuri, surpaturi de pamentu.

Semenaturile care au esitu bine din érna sunt frumóse. Graulu in multe localitati potu dice cà este cá in anii cei mai buni. Granele de primavara se infatiséza bine. Porumburile semanate mai de timpuriu cresc cu putere si promitu o recolta frumósa.

Din caus'a ploiloru s'au intardiatu prasil'a, asia cà pe la inceputulu lui Juniu de abia se incepuse sap'a in unele parti ale tieiei. Porumburile semanate mai tardiu sunt mici dar frumóse. Voru scapá si acestea daca va plóa la timpu.

Órzele si ovesurile stau bine; meirile de si semanate camu tardiu, nu au suferitu pàna acumu.

Sunt inse parti ale tieiei unde semenaturile au suferitu, unde graulu a peritu in càtu sau intorsu sum'a de pogóne.

Piatra a stricatu granele in mai multe localitati. In Prahov'a langa puçinele grane batute, au fostu atinse si viile. Acestea au mai fostu atacate si de mana pe alocurea.

Gramadirea lucrariloru din caus'a ploiloru a scumpitu munc'a. La sapatulu viiloru s'au urcatu diua pàna la doi lei, asemenea si pentru porumbu. Faptulu acesta si altele de aceiasi natura ne arata càta trebuintia simte agricultur'a nóstra de introducerea masineloru de prasiu, de cositu, de seceratu. Cu intinderea ce s'au datu semenaturiloru, bratiile disponibile nu sunt de ajunsu; pretiurile se urca, aceea ce ne pune in conditiuni nefavorabile alaturi cu alte tieri. Masini de seceratu totu s'au mai introdusu; nu stiu inasa daca voru fi existandu câteva masini pentru cositul fenului; pentru intorsu si pentru strinsu.

Fenatiile la siesuri sunt destulu de intinse in tiara; masinele ar putea lucrá cu mare inlesnire; cu tóte acestea totu cu cosasi ne servimu.

Pentru imprasciarea acestei masini ar fi de doritu cá comitiele agricole se faca concursuri pentru cositu si strinsu fenulu, precum si pentru prasirea porumbului si altoru plante de felulu acesta. Candu agricultorii se voru incredintia despre economi'a ce producu asemenea masini, sunt siguru cà se voru grabi a le introduce in exploatatiunile loru. (Econ. Rurala.)

Solri diverse.

— (Avisu). Càtra alegatorii dietali din Sibiu! — Subsemnati deputati isi voru face darea lor de séma, in 24 Juliu a. c. la 6 óre p. m. in pavilionulu cu sticla din gradin'a „Hermann“, spre care scopu invita cu tóta onorea pe dnii alegatori dietali din Sibiu.

Sibiu, 20 Juliu 1883.

Deputatii dietali:

Heinrich Kästner. Dr. Carl Wolff.

— (Avisu), prin care se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu romanu, cumcà adunarea generale a despartiametului XI alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu se va tiné in Tasnadu, la 9 Augustu a. c. st. n. 8 óre antemeridiane, la carea sunt rogati a participa precumu toti membrii asociatiunei aflatori in cadrulu despartiametului, asia si onorata inteligenti'a conscia de datorinti'a culturai poporului romanu.

Din siedinti'a subcomitetului tinuta in Simleulu-Silvaniei la 29 Juniu 1883.

Alimpiu Barboloviciu.
Vicariulu Silvaniei,
si directorulu desp. XI.

— (Caile ferate romane.) Lini'a Lemberg-Cernauti-Jasi. Incassarile brute in cursulu lunei Juniu a fostu de 356.644 lei, contra 242.203 in lun'a corespondietóre din 1882. Totalulu incassariloru dela inceputulu anului pàna la 30 Juniu 1883 e de 1,464.310 lei. Crescere 101.929 lei.

— (Multiamita publica.) Societatea academica „Romania juna“ si-a veditu implinita un'a din cele mai mari dorintie ce-a avutu cá societate literara: edarea Almanachului seu. Acésta dorintia sa realisà cu inaltulu concursu alu augustei scriitóre Carmen Sylva si a celoru mai insemnati barbati de literi romani. Operele lustre esite din penele acestoru scriitori éra garantia indestulitóre, cà intreprenderea va reusi. Si societatea nu s'a insielatu in asteptarile sale. Onor. publicu romanu cá totudeauna asia si acum a inbratiosiatu cu caldura intreprenderea nóstra si astu-felu ea a fostu incununata de succesu favorabilu. Comitetulu in numele societatii isi tine de datorintia a esprima sincerele sale multiamite toturoru p. t. dómne si domni, cari au avutu bunatatea a ne sprigini in ori-ce chipu in realizarea intreprenderii. In deosebi inse trebue se dàm espressionu multiamitei si recunoscintiei nóstre p. t. dómneloru si domniloru, cari ne-au oferitu sume benevole preste petiulu cartii, precum si p. t. colectantelor si colectantiloru, cari toti au contribuitu in modu insemnatu la successulu materialu alu intreprenderii si a caroru conspectu urméza:

I. Suprasolviri:

Maiest. Sa Regina Romaniei 2 esemplare 100 lei.

1. Arad: Dna Letitia A. Oncu, 1 esem. 5 fl.; dlu Nic. Philimonu 1 esem. 5 fl.

2. Bistritia: Dna Teresia Craciunu 1 esem. 3 fl.

3. Blasiu: Rev. dlu. T. Cipariu 2 esem. 12 fl.; Const. Papfalvi, canonicu 1 esem. 3 fl.

4. Bucuresci: Dna Irma Campineanu 1 esem. 4 fl.; dlu T. Maiorescu 10 esem. 100 lei; P. Pencovici 2 esem. 20 lei; D. R. Rosetti 1 esem. 10 lei.

5. Brasiovu: Fratii Stanescu 1 esem. 10 fl.

6. Cernauc: Dna baronessa Eufrosina Petrino 1 esem. 25 fl.; dlu baronu Petru Petrino 1 esem. 20 fl.

7. Cernauti: Dna Olga Grigorcea 1 esem. 3 fl.; Maria de Lebedof 1 esem. 5 fl.; baronessa Eufrosina Petrino 1 esem. 5 fl.; Elena Popovici 1 esem. 5 fl.; baronessa Ana Vasilco 1 esem. 5 fl.; Elena Volan 1 esem. 3 fl.; Catinca Zotta 1 esem. 3 fl.; dlu Alecu Grigorcea 1 esem. 3 fl.; Dimitrie Popovici 1 esem. 5 fl.; George Popovici 1 esem. 5 fl.; baronu Eugeniu Stircea 1 esem. 5 fl.

8. Dorohoiu: P. Cortazzi 1 esem. 3 fl.

9. Jasi: Jacob Negruzzi 3 esem. 50 fl.

10. Simand (Ungari'a): Petru Grozda, parochu 1 esem. 3 fl.

11. Slobozia-Comaresci: Dna Aglaie Kraigher, nasc. Petrino 1 esem. 5 fl.

12. Stanesci per Siret: Dlu J. Gribovici, parochu 1 esem. 3 fl.

12. Stupca (Bucovin'a): Dlu Iraclie Porumbescu parochu 1 esem. 3 fl.

14. Sucéva: Dlu Dr. S. St. Isopescu, advocatu 2 esem. 5 fl.; George de Pruncu, adiunctu de tribunalu 1 esem. 3 fl.; T. V. Stefanelli 2 esem. 5 fl.; Stefanu Stefurea 2 esem. 5 fl.

15. Pest'a: Dlu Dr. Josifu Gallu, 1 esem. 5 fl.

16. Vien'a: Dlu Dr. V. Mitrofanovici, deputatu dietalu 1 esem. 10 fl.; J. P. S. Silvestru Morariu Andrievici mitropolitulu Bucovinei 1 esem. 10 fl.; Alex. Nestoreanu 1 esem. 3 fl.

17. Dorohoi: Dlu G. Hasnasiu 1 esem. 20 lei.

II. Colectanti:

1. Arad: Dna Lititia A. Oncu 12 (abonanti); dlu Romulu Ciorogaru, professoru (52 abon.); Ign. Pap, secretariu episcopescu (4 abon.); Atan. Tuducescu, professoru (27 abon.).

2. Baiesiesci (Falticeni): Dnii D. Braileanu, preotu si capitanu Farcasiu (29 abon.).

3. Barladu: Dlu G. Gimbasianu, prof. (6 abon.).

4. Beiusiu: Dna invetiátore (18 abon.).

5. Bistritia: Dna Teresia Craciunu (8 abon.).

6. Blasiu: Dlu O. Bonfinie, professoru (5 abon.); George Chetianu, teologu (7 abon.); Dr. Joanu Colceriu (9 abon.); Teodoru Onisioru (4 abon.); S. Radu, professoru (8 abon.).

7. Borgo-Prund: Dlu Dr. Nicolae Hanganuti (4 abon.).

8. Borosiu-Ineu: Dlu P. Duma, invetiatoriu (23 abon.).

9. Borouti (Bucovin'a): Dlu Gabrielu Calinciu, protopopu (3 abon.).

10. Brad: Dlu V. Damianu, professoru (14 abon.).

11. Braila: Dlu Emilu Nichiforescu (13 abon.); N. V. Perlea (40 abon.).

12. Branu: Dlu Joanu Turcea, pretoru (17 abon.).

13. Brasiovu: Dlu Andrei Barseanu, professoru (26 abon.); Lazar Nastasi, professoru 30 (abon.).

14. Bucuresci: Dlu Joanu Messiu (14 abon.); T.

Maiorescu (35 abon.); M. Moisescu (8 abon.); Joanu Radoi, pres. trib. crm. (13 abon.); dna principesa Stirbey (34 abon.); societatea universitara „Unirea“ (5 abon.); societatea studentilor in medicina (2 abon.); dlu Gr. G. Terilescu (54 abon.).

15. Buzeu: Dna Lelia Demetriade (6 abon.); fratii D. si N. Oprescu (7 abon.).

16. Campeni (Transilvani'a): Dlu Iuliu Porutiu, preotu (7 abon.).

17. Campu lungu (Bucovin'a): Dlu Nic. Cehovschi (14 abon.).

18. Caransebesiu: Dlu V. Mandreanu, professoru (18 abon.); F. Musta, protosincelu (6 abon.).

19. Catia (Transilvani'a): Dlu Joanu Mircea, preotu (4 abon.).

20. Cernauti: Dlu Nicu Lumicovschi, catechetu (15 abon.); Ilie Lutia (3 abon.); David Munteanu (19 abon.); J. Nimigeanu, professoru (4 abon.).

21. Chisineu (Ungari'a): Dlu Mihaiu Velici, adv. (11 abon.).

22. Clusiu: Dlu Dr. A. Isacu, avocatulu (5 abon.).

23. Corbu (Transilvani'a): Dlu Joanu Dobrea, parochu (9 abon.).

24. Craiova: Dlu Dr. J. Banciu (14 abon.); Dr. J. Rasiu (10 abon.); onor. redactiune „Vocea romana“ (14 abon.).

25. Dragasiani: Dlu D. Constantinescu (20 abon.).

26. Dragusiu (Transilvani'a): Dlu D. Fagarasianu, cand. prof. (5 abon.).

27. Fagarasiu: Dna Anastasia Popescu (16 abon.); dlu Const. V. Popu, notaru comit. (4 abon.).

28. Galati: Dna Flena Cernatu (17 abon.); N. J. Petrescu (31 abon.).

29. Gherla: Dlu N. F. Negrutiu, redac. (20 abon.).

30. Giurgiu: Dlu Lazar Anghelescu (10 abon.); Filache Vasilescu (7 abon.).

31. Hudestii mari (Romani'a): Dlu J. B. Paltineanu (4 abon.).

32. Jasi: Dlu Nicu Gane (60 abon.); Nicolae Joanu, comerciantu (19 abon.); George Scheletti (8 abon.); Pavelu Zaharescu (8 abon.).

33. Lipov'a: Dlu Joanu Tuducescu, invetiatoru (10 abon.).

34. Lugosiu: Dlu Joanu Madincea, canonicu (3 abon.); Virgiliu Popescu, cand. prof. (4 abon.).

35. Miercurea: Dlu J. Drocu, protopopu (3 abon.).

36. Michesasa: Dlu Alex. Neagoe (5 abon.).

37. Miclausieni (Romani'a): Dlu Dimitrie Sturdza (18 abon.).

38. Mitoculu-Dragomirnei (Bucovin'a): Dlu Ananie Jacuaovici (6 abon.).

39. Muresiu-Osiorhei: Dlu Simionu Calutiu, adv. (13 abon.).

40. Nasaudu: Dlu Dr. Const. Moisilu, professoru (2 abon.).

41. Novoselitia austriaca (Bucovin'a): Dna Ecat. Berezovschi (2 abon.).

42. Oradea mare: Dlu Josifu Vulcanu, redactoru (12 abon.).

43. Paris: Dlu Alex. Alessiu, iuristu (5 abon.); A. A. Badaranu (9 abon.).

44. Pest'a: Dlu Stefanu Necsia, iurist. (8 abon.); Dr. J. S. Paulu (29 abon.).

45. Pitesti: Dlu Gr. J. Demetrescu, avocatulu (4 abon.).

46. Prag'a: Dlu Dr. J. U. Jarnik, prof. univers. (2 abon.).

47. Putna: Dlu Desideriu Cosubu, archmandritu (7 abon.).

48. Radauti: Dlu J. Mandrila, protopopu (4 abon.).

49. Rodna veche: Dlu Gerasimu Domide, preotu (7 abon.).

50. Romanu: Dlu Costinu Braescu (6 abon.); Const. G. Lupascu, maioru (20 abon.).

51. Saliste: Dlu Nic. Borza, invetiatoru (22 abon.).

52. Siarmasiu (Transilvani'a): Dlu Gavrilu Tieranu, preotu (5 abon.).

53. Sangeorgiu: Dlu Solomonu Halitia (9 abon.).

54. Satmare: Dlu Joanu Marcu, protopopu (2 abon.).

55. Sepreusiu (Ungari'a): Dlu Mihaiu Sturza, preotu (2 abon.).

56. Sibiu: Dlu Liviu Albini, iuristu (10 abon.); Dr. D. Popoviciu Barcianu (8 abon.); Romulu Mircea, teologu (15 abon.); Dr. J. Moga (9 abon.).

57. Siretu: Dlu Fl. Marianu (8 abon.).

58. Siria: Dna Dragina Mera (31 abon.).

59. Slatina: Dlu George Barozzi, adv. (20 abon.).

60. Slobozia Comaresci (Bucovin'a): Dna Aglae Kraigher, nasc. baronessa Petrino (11 abon.).

61. Stanesci pe Siret: Dlu Eugeniu Gribovicj (3 abon.).

62. Sucéva: Dlu Nicolaie Galiu, parochu (2 abon.); Dr. A. Daschievici, professoru (6 abon.); George de Prunculu (2 abon.); Const. Scanteiutia (2 abon.); T. V. Stefanelli (6 abon.); Stefanu Stofurea (2 abon.); Vasile Voitcu (10 abon.).

63. Timisióra: Dlu P. Oprisiu (6 abon.); Paul Rotaru, avocatulu (2 abon.).

64. Turnu-Severinu: Dna A. Arsentie, directóra la scóla de fete (3 abon.); dlu Josifu Badescu, locoten. (2 abon.); Const. Tapirdea (7 abon.).

65. Valenii de Munte (Romani'a): Dlu Alecu Stanescu (5 abon.).

66. Vicovu de susu (Bucovin'a): Dlu Dimitrie Onciulu (5 abon.).

67. Vien'a: Dlu Ilie B. Gherghelu, stud. filos. (27 abon.); Sava Popovici, protopopu (2 abon.); Dumitru Puhci, stud. med. (13 abon.).

68. Vilancea (Bucovin'a): Dna baronessa Eufrosina Hormusachi (46 abon.).

69. Zernezi: Dlu Traianu Metianu, parochu (4 abon.).

Cu ocaziunea acésta ne tînem de datorintia a esprima multiamitele nóstre urmatóreloru p. t. dómne si domni, cari au incrisu pe listele de abonamentu oferte benevole in favorulu societatii nóstre:

1. Bistritia: Dna Maria Bejanu 1 fl.; Nina Cimbulea 1 fl.; Maria Francu 1 fl.; Ida Pavelu 1 fl.

2. Saliste: Dlu Ilie Banciu 1 fl.; Joanu Comsia, inv. 1 fl.

In sfirsitu suntemu datori a da espressione multiamitei nóstre si pe acésta cale comissionii, care a fostu insarcinata cu conducerea lucrarilor Almanachului si cu deosebire presedintului acestei comisii, dnului Drd. Const. Popasu, pentru activitatea, ce-a desvoltatu-o in acésta intreprindere.

Multiamindu inca odata tuturoru acelora, cari ne-au spriginu in edarea „Almanachului“, rugamu pe onor. publicu se nu ne lipsésca nici in viitoru de atenti'a sa binevoitoare, cà-ci spriginulu seu ne îndemna se progresamu pe calea ce-amu apucatu.*).

Vien'a, 11 Iuliu 1883.

Pentru comitetu:
J. T. Mera, Silvestru Moldovanu,
pres. secretaru.

Sciri economice mai generali.

(Urmare.)

Comitatulu Albei, preturile Uióra, Blasiu, Abrudu, grane de miculocu, cucuruzu intardiati; pela Blasiu grindin'a din 10 Juniu a facutu câteva daune; nutretiu de ajunsu.

Bistritia-Nasaudu In doue preturi grane si popusioiu se arata frumóse. Pe airea granele au suferitu de ploile cele multe.

Comit. Brasiovu. Semenaturile de tómnă sunt frumóse, cele de primavéra si papusioiu intardiate. Grindin'a din 20 Juniu au stricatu reu in unele hotara; nutretiu va fi multu.

Cicu (Secuime). Semenaturele de tómnă se arata bune; primaverile fórte intardiate.

Trei-Scaune (Secuime). Aici din contra, a domnit seceta mare, dara campurile de tómnă se arata bunisióre, intr'o pretura (Kézdi) fórte frumóse; cele de primavéra preste totu au remasu tare inapoi; cucuruzulu ingalbinitu; fenu va fi totusi de ajunsu.

Hunedóra din patru preturi. Unde in alti ani a fostu seceta mare, estimpu au cadutu ploi prea multe. Tómnăle aru fi bune, pe a locuirea au si cadutu din caus'a ploiloru. Rapiti'a cu care se facea bunu comerciulu, mancata mai preste totu de pureci, anume in pret. Lupusneacu si Chitidu. Pe la Bai'a-de Crisiu (Zarandu) granele au suferitu tare din caus'a ploiloru; primaverile slabe. Pe la Orascia granele rari, dara grauntióre si va fi unu secerisiu bunu. Nutretiu in abundantia.

Ternav'a-mica. In doue preturi Elisabetopole si Ernotu semenaturile stau bine, anume cele de tómnă; pe la Itusescu au suferitu tare de multe ploi.

Clusiu. In partea cea mai mare a Comitatului se crede cà va fi o recolta de miculocu; numai in tinuturile Clusiuului campurile au suferitu si au tanjitu tare din caus'a ploiloru. Rapiti'a pe unde a fostu, nimicita de pureci. Pe la Ormenisiu se aratasera uneori cá desperate; dupa aceea s'au indreptatu multu.

Murasiu-Turda. Pe Ternav'a mica si pe Murasiu de vale locuitorii nu se potu laudá pana acuma nici cu sperantia de recolta miculocia; mai alesu primaverile au remasu tare inapoi; tómnăle totu aru mai fi. Pe Muresiu in susu pe la Reghinu si Gurghiu va fi secerisiu bunu.

Ternav'a-mare in doue preturi, Rupea si Jiberia va fi o buna recolta de miculocu.

Comit. Sibiuului. Pe la finea lui Juniu locuitorii mai erau multu ingrijati, anume de pa-

*) Exemplare din „Almanach“ se mai afla de vendiare la societatea „Rom.-Juna“ Vien'a, VIII. Lange Gasse 4 cu pretiulu de 2 fl. 15 cr. v. a. sau 5 lei 70 de bani.

pusioiu. De atunci campurile au luat cu totulu alta faéa; tómnăle sunt frumóse, secarile au camu cadutu ici-colo. Vreo trei ploi venite pana in 10 Iuliu au prinsu fórte bine la papusioiu. La secari se si incepú pe alocuirea secerisulu.

Comit. Selagiu, din doue preturi, anume din Zelau grane fórte frumóse; pela Tasnadu s'au indreptatu granele; papusioiu bunu.

Post'a redactiunei.

Cusdriór'a si Desiu, 17 Iul. Cà ciocoi ve intorcu spatele? Nimicu se nu ve pese, din contra se ve bucurati de acésta; apoi rupase, frangase, ésa unde va esi, robii loru nu vomu mai fi.

Ne vinu adrese, in care sau numele sau loculu petrecerei nicidecum nu se póte descifrá, éra (la unele) numirea locuintiei ori a postei celei mai de aprópe lipsesce cu totulu asia, in càtu e preste potintia a se face espeditiunea. Ne rogamu fórte, cà anume la orasiile mici si la comune rurale se se adaoge si numele comitatului sau alu districtului. Sunt nenumarate comunele care au acelasi nume, nu numai in câte doue tieri, ci si in aceeasi tíera, inca si in acelasi districtu. Une-ori au câte 4 inca si câte 5—6 comune din aceeasi tíera acelasi nume.

Ceremu din nou, cà la Mspte se se lase margini nescrise celu puéinu de trei degete, pentru lucrarea redactiunei.

Ne rogamu cà domnii cari din cauzele susu aratate nu voru primí Nrii indata cu inceputulu semestrului, se binevoiesca a reclamá spre a regulá espeditiunea exactu.

Alta rogare. Anulu si semestrulu se mai incepe la noi inca totu dupa calendar. vechiu Julianu.

Preturile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

17 Iuliu st. n. in Sibiu:

Grân, dupa cualitati	1 hectolitru fl.	5.70—6.50
Grân, amestecat	1 „ „	4.50—5.30
Secara	1 „ „	4.50—5.—
Papusioiu	1 „ „	4.—5.50
Ordiu	1 „ „	5.—6.—
Ovesu	1 „ „	2.50—2.90
Cartofi	1 „ „	1.60—2.04
Mazare	1 „ „	8.—10.—
Linte	1 „ „	10.—11.—
Fasole	1 „ „	5.—6.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	74.—76.—
Untura (unsóre topita)	50 „ „	76.—74
Carne de vita	1 „ „	42.—48
Oua de 10	—	—20

Nr. 992/1883.

(170) 2—3

Publicatiune.

Din partea primariei comunale subscribe se face publicalmentu cunoscutu, precum cà in 6 Aug. 1883 inainte de amiadi la 10 óre in cancelari'a comunala a comunei Cugieru prin licitatiune publica se voru esarendá pe timpu de trei ani 1884, 1885, 1886 drepturile regale ale comunei Cugieru.

Pretiulu esclamarei va fi arend'a din anulu curentu, care e:

1. A dreptului de crismaritu 4601 fl.
2. A dreptului de moraritu in mór'a cu una róta 541 fl.
3. A dreptului de moraritu in mór'a cu doue róte 1185 fl.
4. A dreptului de adunatu de vama in tergulu de septemana 241 fl.
5. A dreptului de venatu 12 fl.
6. A dreptului de pescuitu 30 fl.

Conditiiunile de licitatiune in órele oficiose se potu vedé in cancelari'a comunala.

Primari'a comunala.

Cugieru, in 6 Iuliu 1883.

Procopiu Herlea,
not, comunalu.

G. Dublea,
jude.

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu**
Tipariulu lui **W. Krafft.**